

# 'Steunfondsbrochure'

## Enkele wenken

voor wie een legaat wil toekennen aan

'Middelares en Koningin'



IBAN: BE12 0000 4099 1792  
BIC: BPOTBEB1

**Middelares en Koningin**  
Diestsevest 55  
3000 Leuven

Tel. 016 30 82 10  
Fax 016 29 52 13  
[www.montfortsite.be](http://www.montfortsite.be)  
[middelares@montfortsite.be](mailto:middelares@montfortsite.be)

## Enkele wenken voor wie een legaat wil toekennen aan 'Middelares en Koningin'



IBAN: BE12 0000 4099 1792 – BIC: BPOTBEB1

### Wat is een legaat?

Een legaat is een testamentaire beschikking waarbij de erflater (degene die enig bezit als erfenis nalaat) aan een persoon of instelling bepaalde goederen toekent.

### Wat is een testament?

Meestal gaat het om een handgeschreven stuk papier waarop staat aan wie na uw overlijden uw bezittingen moeten toekomen.



### Hoe kan u een legaat aan 'Middelares en Koningin' toekennen?

Wie wenst dat bepaalde goederen uit zijn vermogen na zijn overlijden aan 'Middelares en Koningin' toekomen, is ertoe gehouden een **testament** of laatste wilsbeschikking op te maken. Een testament opmaken is overigens niet moeilijk. Meestal gaat het gewoon om een handgeschreven stuk papier waarop staat wat er na uw overlijden met uw bezittingen moet gebeuren. U kan het op elk moment opstellen. U hoeft daarvoor niet te wachten tot u ernstig ziek is of in moeilijke omstandigheden verkeert.

U heeft de keuze tussen een eigenhandig testament of een authentiek (openbaar of notarieel) testament. Beide zijn juridisch evenwaardig.

### Waarom moet u denken bij het opmaken van een eigenhandig geschreven testament?



Men kan zelf een testament opmaken door het eigenhandig te schrijven, te dateren en te ondertekenen (opgelet: een getypt testament of een via computer geprint testament is niet rechtsgeldig, zelfs indien het gedateerd en ondertekend zou zijn)

Enkele concrete tips:

- schrijf uw testament bij voorkeur op één enkel blad, hoe groot ook. Zo voorkomt u dat een deel verloren gaat. Als u toch meer dan één blad gebruikt, nummer ze dan.
- schrijf duidelijk dat het om uw testament gaat en vermeld hoeveel exemplaren u ervan in omloop heeft gebracht
- geef heel nauwkeurig uw identiteit op. Gebruik bij voorkeur de naam zoals die vermeld staat op uw identiteitskaart
- citeer heel duidelijk alle personen of instellingen die u in uw nalatenschap wenst te laten delen. Voor een legaat aan 'Middelares en Koningin' is het nodig dat u ook melding maakt van de vzw waarvan 'Middelares en Koningin' een afdeling is: **vzw Mariale Werken, Diestsevest 55, 3000 Leuven**.
- stel uw wilsbeschikking op in duidelijke en ondubbelzinnige bewoordingen
- hou er rekening mee dat u bepaalde personen niet geheel kan onterven (de zogenaamde reservataire erfgenamen). Hierover verder meer uitleg.
- indien u doorhalingen of doorstrepingen maakt, vermeld dan in de marge het aantal doorstreepte of doorgehaalde woorden
- vergeet niet te dateren en uw handtekening te plaatsen

Opgelet: meerdere personen samen (bijv. echtgenoten) mogen niet een gezamenlijk testament opmaken. Ze mogen zelfs niet een en hetzelfde blad papier gebruiken. Elk moet dus zijn eigen document opstellen.



IBAN: BE12 0000 4099 1792 – BIC: BPOTBEB1

## **Bij wie kan u terecht voor een authentiek testament (= openbaar of notarieel testament)?**

Als u twijfels heeft over de formulering of de rechtsgeldigheid van uw testament (er zijn misschien reservataire erfgenamen) verdient het aanbeveling uw testament aan een notaris te dicteren. Dit gebeurt dan in het bijzijn van twee getuigen.

## **Wat is de kostprijs van een testament?**



Een eigenhandig testament kost niets. U kan het wel laten inschrijven via een notaris in het centraal register van de laatste wilsbeschikkingen. Kostprijs: ± 40 EUR.

Als de notaris, volgens uw aanduidingen, uw testament opmaakt, dan kost u dat in de meeste gevallen tussen 300 en 500 euro.

## **Kan u een vorig testament nog wijzigen?**

Indien u reeds een testament heeft opgemaakt (zowel eigenhandig als notarieel testament), dan kunnen achteraf nog steeds wijzigingen worden aangebracht. Vandaar het belang van een correcte datering. Wanneer er meerdere testaments in omloop zijn, krijgt het meest recente de overhand op het vroegere. Het vroegere testament blijft echter wel geldig voor zover het niet in tegenspraak is met het meest recente. Wellicht doet u er dan ook goed aan om het vorige testament te herroepen door inlassing van een bepaling 'Het huidige testament herroept alle vorige bepalingen en verklaart ze nietig.'

## **Hoe moet u uw testament bewaren?**

U kan uw testament bewaren waar u wil: bij u thuis, in een bankkluis, bij een familielid of vriend. Het zal echter maar kunnen uitgevoerd worden als er iemand van op de hoogte is en weet waar het zich bevindt. Het kan echter gebeuren dat erfgenamen liever hebben dat uw laatste wil niet wordt uitgevoerd zoals u bepaald heeft. Daarom doet u er goed aan om een eigenhandig geschreven testament te laten inschrijven in het centraal register van de laatste wilsbeschikkingen. Dat kan u alleen via een notaris. Op die manier loopt u niet het risico dat uw testament zonder uitwerking blijft. Een andere mogelijkheid bestaat erin twee of meer identieke testaments te maken. Maak echter geen fotokopieën, maar schrijf elk exemplaar eigenhandig. Geef een exemplaar aan de erfgenamen of legatarissen die er belang bij hebben dat uw testament wordt uitgevoerd.



## **Zijn er erfgenamen die u niet kan onterven?**

Indien u een testament opmaakt moet u er rekening mee houden dat de langstlevende echtgenoot en de kinderen wettelijk beschermd worden. Ze hebben automatisch recht op een welbepaald deel van de erfenis. Over het overige gedeelte kan u vrij beschikken. Het heet dan ook het 'beschikbare gedeelte'. Sinds de wet van 1 september 2017 (in werking getreden vanaf 1 september 2018) is de reserve herleid tot de helft van de nalatenschap en zijn ouders en grootouders geen reservataire erfgenamen meer. Hieronder de meest voorkomende gevallen:

### A. Als uw huwelijkspartner al overleden is

1. U laat één of meerdere kinderen na. Dan kan u vrij beschikken over de helft van uw nalatenschap.
2. U laat geen kinderen na. Dan kan u vrij beschikken over uw volledige nalatenschap, ook als uw vader en/of uw moeder nog in leven zijn.

### B. Als uw huwelijkspartner nog leeft bij uw overlijden

In dit geval zijn de regels ingewikkelder. Ook onder het aangepaste erfrecht heeft uw huwelijkspartner recht op de helft van heel uw nalatenschap in vruchtgebruik en alleszins ook op het vruchtgebruik van de gezinswoning en de meubels erin. Indien u een afwijkend huwelijkscontract heeft afgesloten, zijn uiteraard die bepalingen van toepassing.



IBAN: BE12 0000 4099 1792 – BIC: BPOTBEB1

## Blijft er van een legaat voor 'Middelares en Koningin' wel iets over? Hoeveel gaat daarvan verloren aan successierechten?

'Middelares en Koningin' is een afdeling van de vzw 'Mariale Werken'. Voor legaten aan een vzw is er een afzonderlijk tarief vastgesteld dat verschilt naargelang het gewest:

Vlaams gewest	Waals gewest	Brussels gewest
8,80 %	7,00 %	25,00 %

Het tarief in Vlaanderen voor een legaat aan vrienden of verre bloedverwanten is daarentegen minimaal 25 % en maximaal 55 %. In Brussel ligt het tussen de 40 % en 80 %. In Wallonië tussen 30 % en 80 %.

## Wilt u een voorbeeld van een tekst van een testament?



Hieronder geven we u een voorbeeld van een formulering van een testament om een legaat toe te kennen aan 'Middelares en Koningin':

Dit is mijn testament. Het herroept alle vroegere bepalingen. Ik heb het in drie exemplaren opgemaakt.

Ik, ondergetekende, Jeanne Janssen, echtgenote van Jan Peeters, gepensioneerde en wonend in Leuven, Diestsevest 117, verklaar hierbij dat het mijn wil is om bij mijn overlijden mijn vermogen als volgt te verdelen: (hieronder enkele voorbeelden van formuleringen)

- ik laat aan 'Middelares en Koningin', afdeling van vzw Mariale Werken, gevestigd te Leuven mijn appartement na dat gelegen is in Leuven, Diestsevest 117

of

- ik laat aan 'Middelares en Koningin', afdeling van vzw Mariale Werken, gevestigd te Leuven het bedrag na van 12.500 EUR.

of

- ik laat aan 'Middelares en Koningin', afdeling van vzw Mariale Werken, gevestigd te Leuven het volledige beschikbare gedeelte na

of

- ik laat aan 'Middelares en Koningin', afdeling van vzw Mariale Werken, gevestigd te Leuven mijn volledige vermogen na

Eigenhandig geschreven, bij mijn volle verstand, te .....(plaats), .....(datum)

Handtekening Jeanne Janssen





IBAN: BE12 0000 4099 1792 – BIC: BPOTBEB1

## **Wat is een duolegaat?**

Indien u geen rechtstreekse erfgenamen heeft, maak dan zeker een afspraak met een notaris om een testament op te maken voor een duolegaat. Zowel uw erfgenamen als Middelares en Koningin kunnen er goed bij varen.

### **Een goed werk na je dood**

Het is wellicht verstandig er al tijdens uw leven over na te denken wat er met uw geld en goederen moet gebeuren na uw dood. Waarom zou u niet in uw testament een goed werk doen en ook aan Middelares en Koningin denken? Mogelijk kan u uw erfgenamen éxtra begunstigen en tegelijkertijd Middelares en Koningin iets nalaten.

Als u geen erfgenamen hebt in de rechte lijn (echtgenoot en/of kinderen) en dus enkel broers en zussen of ooms en tantes, neven en nichten of indien u iemand die geen familie is tot erfgenaam wil maken, moeten de erfgenamen hoge successierechten betalen. In Vlaanderen bedragen die 55 % op de hoogste schijf.



### **Een duolegaat is eenvoudig te regelen**

Wist u dat het mogelijk is Middelares en Koningin in een testament op te nemen en er zo voor te zorgen dat uw erfgenamen toch evenveel of zelfs meer ontvangen dan wanneer u hen alles zou legateren? Dit kan door de techniek van het duolegaat.

Een duolegaat bestaat erin dat je tegelijk twee legaten doet, één aan uw erfgenaam en één aan een vzw voor het goede doel. De begiftigde vzw moet dan de successierechten betalen op beide legaten, zodat de erfgenaam géén kosten heeft. Zo creëert u voor twee begunstigden een financiële meevaller. Als u geen familie in de eerste graad heeft, raden wij u dus aan dat ernstig te overwegen.

### **Een rekenvoorbeeld**



Veronderstel, u heeft een nalatenschap van 300.000 € en enkel een neef die u als erfgenaam wil aanduiden. Indien u hem alles legateert, houdt hij na de successiebelasting daarvan slechts 149.500 € over. Maar veronderstel dat u een duolegaat laat opmaken door uw notaris en 150.000 € legateert aan uw neef en 150.000 € aan Middelares en Koningin, dan krijgt uw neef 150.000 € en ontvangt Middelares en Koningin, na aftrek van de successierechten, netto 68.800 €. Uw neef ontvangt in dat geval dus 500 € meer dan indien u hem alles zou nalaten. Als dat geen uitnodiging is om een goed werk te doen.

### **Twee vliegen in één klap**

U mag er niet aan twijfelen: een duolegaat verloopt volgens de regels van de belastingwetgeving. En toch slaat u twee vliegen in één klap. Uw erfgenaam ontvangt netto evenveel of meer dan indien hij alles zou krijgen én u heeft de kans om voor Middelares en Koningin een goed werk te doen.

### **Geef tegelijkertijd uw erfgenamen én Middelares en Koningin**

Mocht bovenstaande uitleg uw interesse gewekt hebben om eens verder na te denken over het schenken of een legaat aan Middelares en Koningin, aarzel dan niet om uw notaris of financieel adviseur daarover te raadplegen.



### **Heeft u nog bijzondere vragen?**

Bel of schrijf ons dan gerust:

Middelares en Koningin - Steunfonds, Diestsevest 55, 3000 Leuven.

E-mail: [middelares@montfortsite.be](mailto:middelares@montfortsite.be) - Tel. 016 30 82 10 - Fax 016 29 52 13.